

ΤΟΠΙΚΗ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
2024-2028

Ενημέρωση Νεοεκλεγέντων Δημάρχων

Ενημερωτικές Συναντήσεις Νεοεκλεγέντων Αιρετών 2024-2028

ΤΟΠΙΚΗ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
2024-2028

Ενημέρωση Νεοεκλεγέντων Δημάρχων

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ 2023-2029

Γούπιος Γιάννης

Διευθυντής Οικονομικής Ανάπτυξης Οργάνωσης & Περιβάλλοντος της ΕΕΤΑΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2023-2028

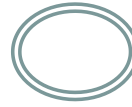
- ΕΣΠΑ 2021-2027,
- το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023–2027,
- Ταμείο Ανάκαμψης «Ελλάδα 2.0»
- Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» και ο Φιλόδημος II
- Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021–2025.
- Πράσινο Ταμείο
- Ευρωπαϊκά Ανταγωνιστικά Προγράμματα

ΕΣΠΑ 2021-2027

ΕΣΠΑ 2021-2027

Στόχοι Πολιτικής

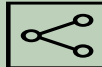
ΣΠ1 Μια Εξυπνότερη Ευρώπη

Προώθηση καινοτόμου και
έξυπνου οικονομικού
μετασχηματισμού

20% των συνολικών πόρων

ΣΠ3 Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη

Ανάπτυξη προσβάσιμων, υψηλής
ποιότητας, πολυτροπικών,
έξυπνων και βιώσιμων υποδομών
και συστημάτων μεταφορών

8% των συνολικών πόρων

ΣΠ5 Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της

Προώθηση βιώσιμης και
ολοκληρωμένης ανάπτυξης,
μέσω της στήριξης τοπικών
πρωτοβουλιών

6% των συνολικών πόρων

ΣΠ2 Μια πιο πράσινη Ευρώπη

Προώθησης καθαρής και δίκαιης
ενεργειακής μετάβασης, των
πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων

27% των συνολικών πόρων

ΣΠ4 Μια πιο κοινωνική Ευρώπη

Επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό και
διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε
οικονομικές υπηρεσίες και αγαθά

30% των συνολικών πόρων

Ειδικός στόχος Δίκαιη Μετάβαση

Στοχευμένες δράσεις για την
απεξάρτηση από το λιγνίτη στις
περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας, τη
Μεγαλόπολη και τα νησιά

7% των συνολικών πόρων

ΕΣΠΑ 2021-2027 – Βασικά Χαρακτηριστικά (1/2)

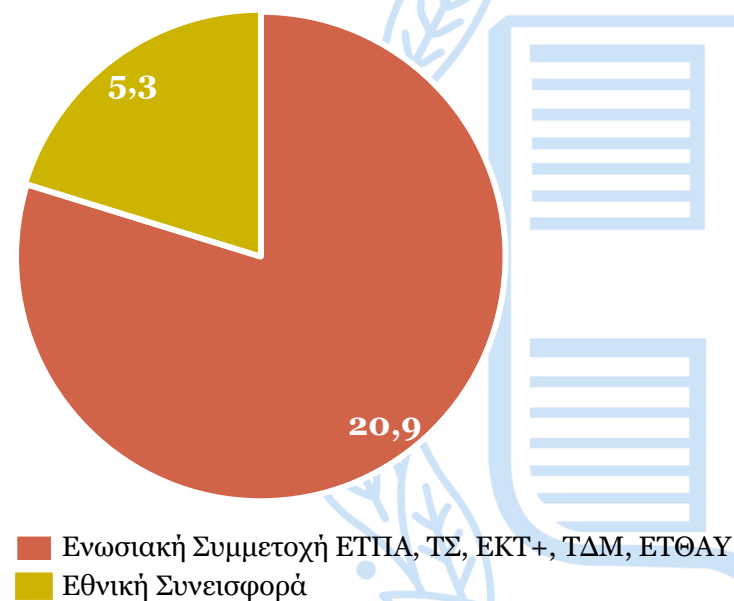
Συνολικοί διαθέσιμοι πόροι

€

€ 26,1 δισ. Δημόσια Δαπάνη εκ των οποίων:

✓ **€ 20,9 δισ.** Ενωσιακή Συμμετοχή
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),
Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
(ΕΚΤ+), Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και
Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και
Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ)

✓ **€ 5,3 δισ.** Εθνική Συνεισφορά

ΕΣΠΑ 2021-2027

Τομεακά προγράμματα

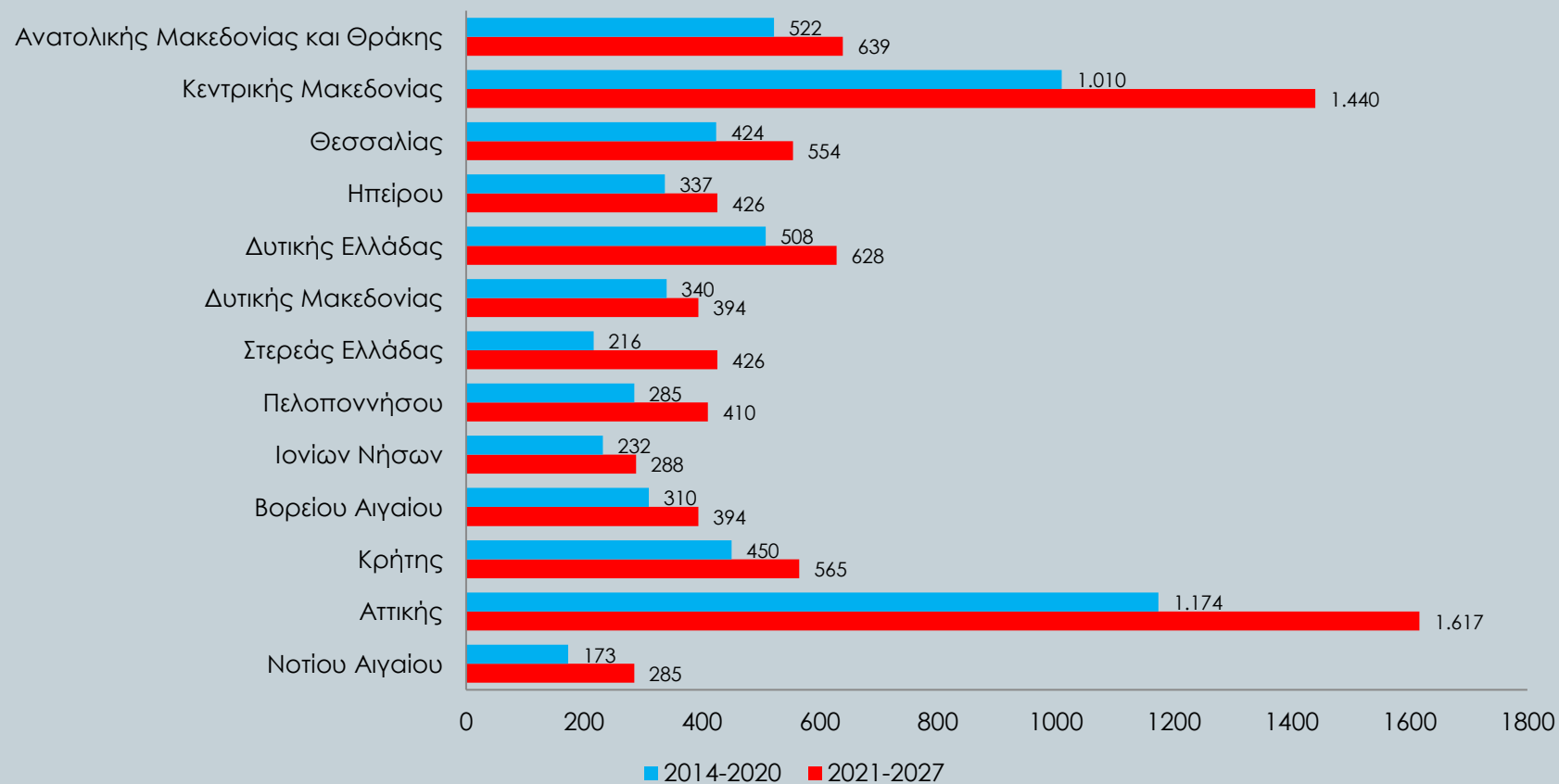
(Σύνολο Ενωσιακής και Εθνικής Συμμετοχής, ποσά σε εκατ. €)

ΕΣΠΑ 2021-2027

Περιφερειακά Προγράμματα (σύγκριση με 2014-2020)

(Σύνολο Ενωσιακής και Εθνικής Συμμετοχής, ποσά σε εκατ. €)

Βασικές Αλλαγές

- Για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων δεν απαιτείται έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Διενεργείται από την Διαχειριστική Αρχή και θα εγκρίνεται από το άμεσα εποπτεύον όργανο της Ειδικής Υπηρεσίας – Συμμετοχή ΚΕΔΕ και ΠΕΔ κατά την διαδικασία εξειδίκευσης μέσω υποβολής προτάσεων στην ΔΑ
- Η ΕΥΔ δημοσιεύει χρονοδιάγραμμα προγραμματισμένων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, το οποίο επικαιροποιείται τρεις (3) τουλάχιστον φορές κατ' έτος
 - Δεν απαιτείται από τη ΔΑ να εξασφαλίζει πριν την ένταξη ότι ο Δικαιούχος διαθέτει διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα (επάρκεια δικαιούχου).
 - Όμως η ΔΑ θα πρέπει κατά την επιλογή πράξεων να επαληθεύει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα.
- Προβλέπεται Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων στο οποίο δημιουργείται διακριτός άξονας, για την ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας των φορέων υλοποίησης (capacity building)

Συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο ΕΣΠΑ

Ο νόμος 4914/2022 προωθεί τη συμμετοχή της ΚΕΔΕ στο ΕΣΠΑ καθώς προβλέπεται:

- συμμετοχή της **ΚΕΔΕ** για τα τομεακά Προγράμματα και της **ΠΕΔ** για τα Περιφερειακά, στη διαδικασία **εξειδίκευσης των προγραμμάτων** μέσω υποβολής προτάσεων στη Διαχειριστική Αρχή
- η συνεργασία της **ΚΕΔΕ** με τις **Επιτελικές Δομές** προκειμένου να συμπεριληφθούν οι ανάγκες της στους τομείς πολιτικής του οικείου Υπουργείου
- η υποστήριξη των Δήμων και Ενδιάμεσων Φορέων (ΕΦ) που έχουν την ευθύνη υλοποίησης των **ΟΧΕ-ΒΑΑ** από την **ΚΕΔΕ**, με την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της **ΕΕΤΑΑ**, με πόρους από την τεχνική βοήθεια
- η δυνατότητα της **ΕΕΤΑΑ ΑΕ** ως δικαιούχου ενεργειών τεχνικής βοήθειας στο Πρόγραμμα «**Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων**»
- η συγκρότηση, με απόφαση Περιφερειάρχη, **Περιφερειακής Επιτροπής Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ)**.

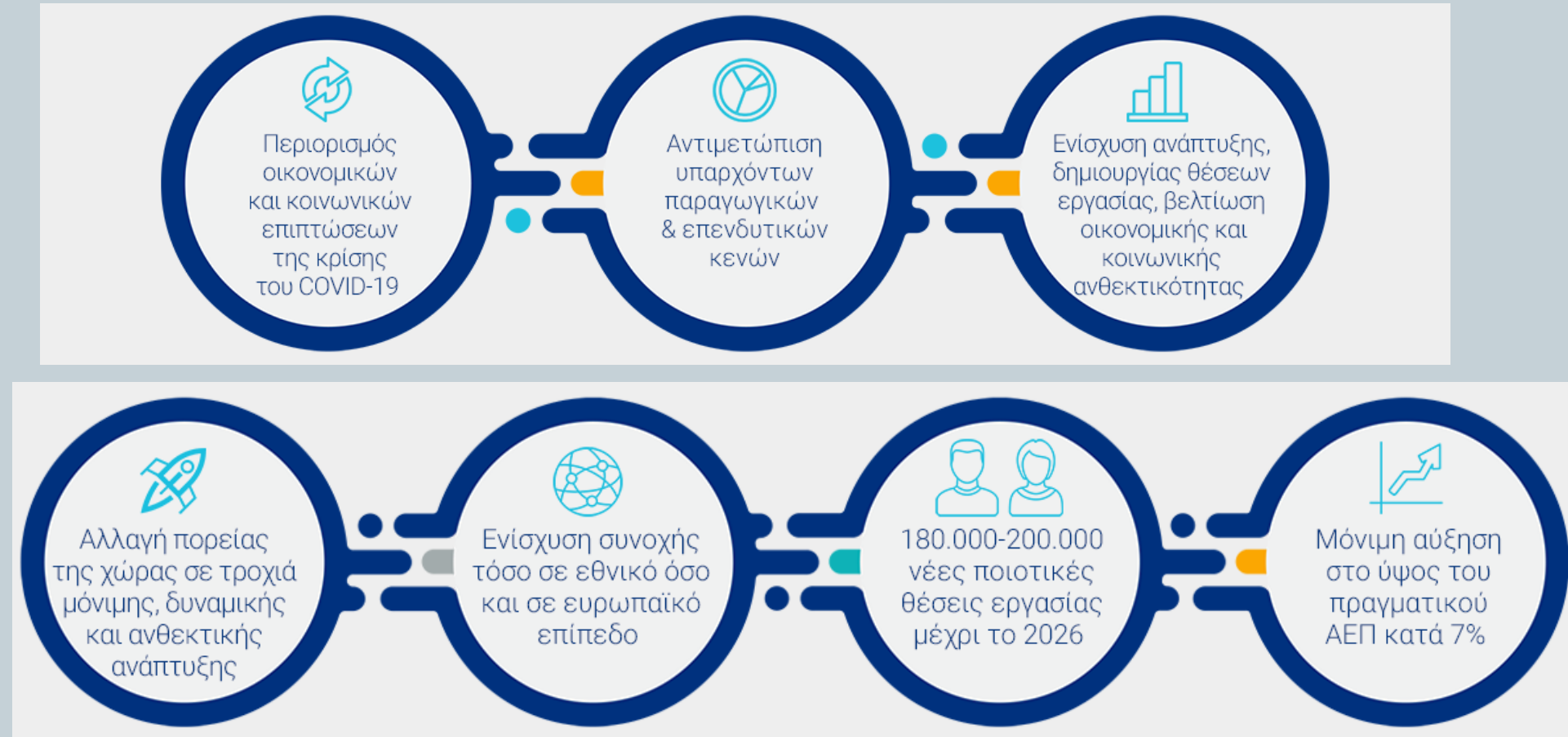
Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ).

- Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του το Άρθρο 64 του Νόμου 4914/2022: Σε κάθε Περιφέρεια συγκροτείται Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ). Η Επιτροπή λειτουργεί ως υποεπιτροπή της Επιτροπής Παρακολούθησης του Περιφερειακού Προγράμματος και αποτελείται από:
 - α) Δύο εκπροσώπους της Περιφέρειας, με τους αναπληρωτές τους,
 - β) Δύο εκπροσώπους της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (ΠΕΔ), με τους αναπληρωτές τους και
 - γ) Έναν εκπρόσωπο των αναπτυξιακών εταιρειών, με τον αναπληρωτή του που ορίζεται με πρόταση της ΠΕΔ.
- Η ΠΕΑΣ διατυπώνει εισηγήσεις προς την Επιτροπή Παρακολούθησης σχετικά με τον προγραμματισμό των δράσεων και έργων τοπικής ανάπτυξης του Περιφερειακού Προγράμματος, τον συντονισμό τους με τις δράσεις και τα έργα των Τομεακών και λοιπών Προγραμμάτων που αφορούν στην Περιφέρεια και παρακολουθεί την υλοποίησή τους. Η ΠΕΑΣ συγκροτείται εντός μηνός από την ψήφιση του παρόντος, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, και συνεδριάζει τακτικά μία φορά ετησίως και εκτάκτως, μετά από πρόσκληση του πρόεδρου ή μετά από αίτημα δύο (2) τουλάχιστον μελών της.

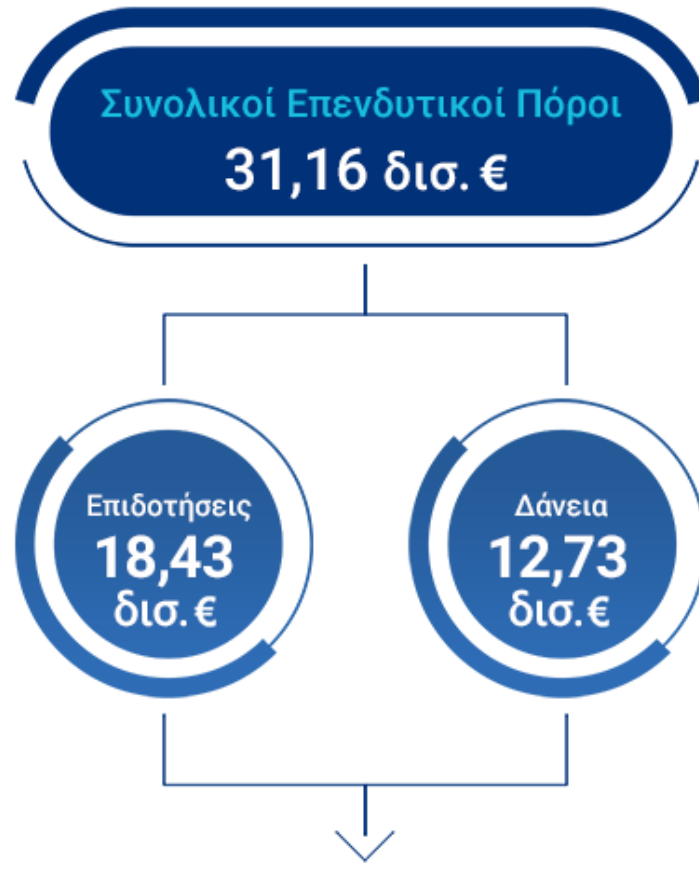
Ελληνικό Σχέδιο «Ελλάδα 2.0»

Στόχοι – Στρατηγική

Ελληνικό Σχέδιο «Ελλάδα 2.0»

Ταμείο Ανάκαμψης

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ»

	ΔΡΑΣΗ	ΦΟΡΕΑΣ
1	Smart cities	Υπ. ψηφ. Διακ/σης
2	Αναπλάσεις	ΤΕΕ
3	Επεξεργασία Λυμάτων	ΥΠΕΝ
4	Βελτίωση οδικής ασφάλειας	ΥΠΕΣ
5	Υποδομές παροχής νερού - τηλεμετρίας κλπ	ΥΠΕΝ
6	Αναβάθμιση ΚΕΠ	Υπ. ψηφ. Διακ/σης
7	Εθνικό Δίκτυο Μονοπατιών	ΟΦΥΠΕΚΑ
8	Πρόγραμμα Ηλέκτρα	ΥΠΕΝ ΚΑΠΕ
9	Οδοφωτισμός (προδημοσίευση)	ΥΠΕΝ ΚΑΠΕ
1	Πολεοδομικά Σχέδια	ΤΕΕ
2	Καταγραφή υπάρχοντος οδικού δικτύου ανά Δημοτική Ενότητα	ΤΕΕ
3	Ψηφιοποίηση Πολεοδομιών	ΤΕΕ
1	Αναβάθμιση Τουριστικών Λιμένων	Υπουργείο Τουρισμού
2	Βελτίωση και τροποποίηση της προσβασιμότητας στις ελληνικές παραλίες	Υπουργείο Τουρισμού
3	Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων ορειβατικών καταφυγίων	Υπουργείο Τουρισμού
4	Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων χιονοδρομικών κέντρων	Υπουργείο Τουρισμού

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Χρηματοδοτεί έργα
συγκεκριμένων θεματικών
προτεραιοτήτων στον τομέα
του περιβάλλοντος -
Αποτελεί συμπληρωματικό
χρηματοδοτικό μέσο για
επενδύσεις των ΟΤΑ

- **Δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου - Αστική Αναζωογόνηση**

- Ολοκληρωμένα έργα αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου
- Αποκατάσταση/ επανάχρηση δημόσιων διατηρητέων κτιρίων ή μνημείων
- Αναβάθμιση αστικού εξοπλισμού (παιδικές χαρές, πεζόδρομοι πεζοδρόμια, φυτεύσεις κλπ)

- **Σχέδιο Βιώσιμης αστικής κινητικότητας (Σ.Β.Α.Κ.)**

- **Συγχρηματοδότηση έργων Ευρωπαϊκού Προγράμματος LIFE**

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Βήματα προετοιμασίας των Δήμων για αξιοποίηση χρηματοδοτικών
πηγών

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Προβλήματα Αδυναμίες

- Ποσοτική / ποιοτική ανεπάρκεια προσωπικού/φορείς
- Υποστελέχωση υπηρεσιών (Τεχνική, Νομική Υπηρεσία
- Απουσία από τις διαδικασίες σχεδιασμού και παρακολούθησης της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ
- Μη έγκαιρη πληροφόρηση – ενημέρωση
- Απουσία εκ μέρους δικαιούχων μεσο-μακροπρόθεσμου προγραμματισμού ή/και χρηματοδότησης, ώστε να υπάρχουν εγκαίρως οι απαιτούμενες μελέτες
- Αδυναμία ειδικά για μικρούς και μεσαίους Δήμους - Καθυστερήσεις στη ωρίμανση έργων -
- Αδυναμίες στην υλοποίηση έργων

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Τα προγράμματα & τα
χρηματοδοτικά εργαλεία που
προβλέπονται για την Τ.Α. είναι
ανταγωνιστικά

Οι πιθανές ελλείψεις τεχνικού &
επιστημονικού προσωπικού, αλλά
& εμπειρίας δυσχεραίνουν την
ανταπόκριση στις απαιτήσεις της
νέας προγραμματικής περιόδου

Οι Δήμοι που θα είναι
προετοιμασμένοι θα
έχουν σαφές
πλεονέκτημα στη
διεκδίκηση των
παρεμβάσεων που
έχουν σχεδιάσει

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Προτεραιότητες

- **Οργάνωση υπηρεσιών**
 - *Υπηρεσίας Προγραμματισμού*
 - *Τεχνικής Υπηρεσίας*
 - *Κοινωνικής Υπηρεσίας,*
 - *Οικονομικής Υπηρεσίας*
- **Επιχειρησιακός Προγραμματισμός**
- **Ιεράρχηση έργων**
- **Ωρίμανση έργων**
- **Παρακολούθηση εξέλιξης**

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ωρίμανση μελετών για ένταξη

Επικαιροποίηση μελετών πριν την δημοπράτηση - **Επικαιροποίηση** τευχών δημοπράτησης και ενσωμάτωση σε αυτά, από τις αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες, τυχόν τροποποιήσεων των διατάξεων των σχετικών νόμων και πρότυπων τευχών και προδιαγραφών.

Μέριμνα για **αποφυγή καθυστερήσεων** στην υποβολή τευχών δημοπράτησης για λήψη προέγκρισης.

Μέριμνα για ομαλή και χωρίς καθυστερήσεις **διεξαγωγή της διαγωνιστικής διαδικασίας** με έγκαιρη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων και τήρηση των προβλεπόμενων ελάχιστων προθεσμιών ανά στάδιο.

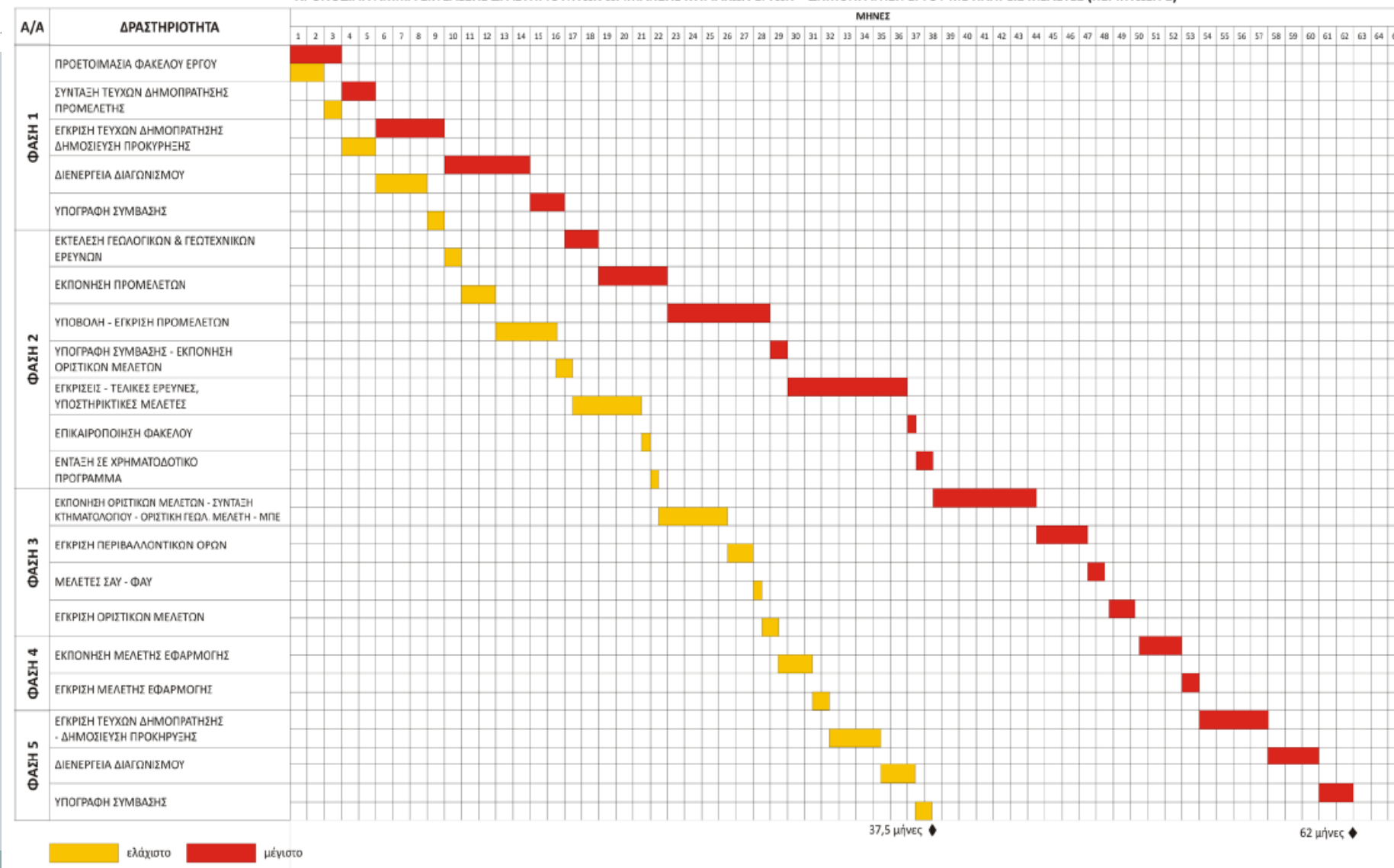
Στενή παρακολούθηση της **εξέλιξης υλοποίησης** των έργων.

Τήρηση των **υποχρεώσεων των δικαιούχων**, που απορρέουν από το ΣΔΕ - Έγκαιρη υποβολή αιτημάτων προεγκρίσεων, Μηνιαίων Δελτίων Δήλωσης Δαπανών, Τροποποιήσεων ΤΔΠ και ΤΔΥ.

Οι παρατάσεις να χορηγούνται με φειδώ, δεδομένου ότι από τις διατάξεις του Νόμου περί δημοσίων Συμβάσεων, έχουν τροποποιηθεί και δεν παρέχεται πλέον η δυνατότητα "εις αεί" εκτέλεσης σύμβασης, αντιθέτως από το νόμο έχει τεθεί περιορισμός, που αν ξεπεραστεί οδηγεί ευθέως σε διάλυση της σύμβασης.

Τήρηση των προβλέψεων του νόμου και ορθολογική διαχείριση των συμβάσεων προς αποφυγή δημοσιονομικών διορθώσεων.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ – ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ ΜΕ ΠΛΗΡΕΙΣ ΜΕΛΕΤΕΣ (ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 1)

Προετοιμασία για την ένταξη έργων στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ

Ε.Σ.Π.Α. 2021–2027 ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Δυνατότητες χρηματοδότησης
έργων & δράσεων της τοπικής
αυτοδιοίκησης στο πρόγραμμα

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΕΣΠΑ 2021–2027 ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2022

ΕΚΔΟΣΗ Ι

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ &
ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

- <https://wwwapp.eetaa.gr/fundings/index.php>

Ευχαριστώ για τη προσοχή σας !!!!